

KONSERNIOHJEEN (LUKU 11) EDELLYTTÄMÄN RAPORTIN RUNKO

Tytäryhteisön tulee antaa seurantaa varten kunnalle puolivuositain (1.1.–30.6.) 31.8.mennessä konserniohjeen mukainen raportti

- sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta,
- toiminnan ja talouden kehittymisestä sekä
- arvio niihin liittyvistä riskeistä.

Raportti toiminnasta

Yleistiedot yhtiöstä ja yhtiön tilanteesta

Siikalatvan Vesi ja Lämpö Oy vastaa kunnan alueella veden hankinnasta ja jakelusta, jätevesien johtamisesta Keskuspuhdistamolle sekä kaukolämmön tuotannosta ja jakelusta. Yhtiön toiminta muodostuu yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömistä palveluista, joissa korostuvat toimintavarmuus, veden laatu ja pitkäjänteinen omaisuudenhallinta. Yhtiö toimii huoltovarmuuskriittisellä toimialalla.

Yhtiön taloudellinen tilanne on vuoden 2026 ensimmäisellä puoliskolla säilynyt vakaana. Raportoitu tulos ennen veroja oli -22 198,95 euroa tappiollinen, mutta tulokseen sisältyy 175 970,59 euroa keskeneräiseen lämpölaitosinvestointiin liittyviä menoja. Investointimenot oikaistuna tulos ennen veroja oli noin 153 772 euroa voitollinen. Yhtiön operatiivinen kannattavuus on siten ollut raportoitua tulosta parempi. Maksuvalmius on säilynyt riittävällä tasolla.

Merkittävin käynnissä oleva kehittämishanke on Pulkkilan uuden lämpölaitoksen rakentaminen. Investoinnin tavoitteena on parantaa lämmöntuotannon kustannustehokkuutta, toimitusvarmuutta ja yhtiön mahdollisuuksia hallita tuotantokustannuksia. Hankkeen rahoitus on viivästynyt kunnan takauspäätöksestä tehdyn valituksen vuoksi.

Yhtiön strategiset tavoitteet

Yhtiö päivittää pitkän tähtäimen saneeraussuunnitelmaa vesijohtoverkoston korjausvelan hallitsemiseksi ja tärkeimpänä on turvata terveellisen talousveden saanti kaikille asiakkaille.

Yhtiön strategisina tavoitteina ovat pitkään olleet lämpöliiketoiminnasta urakoitsijamallista luopuminen kannattavuuden parantamisen vuoksi ja lämpökeskusten operointi omalla henkilökunnalla.

Muita tavoitteita ovat:
Talouden tasapaino.

Pulkkilan lämpölaitoksen hallittu toteuttaminen.

Veden- ja lämmöntoimituksen korkean toimitusvarmuuden turvaaminen.

Verkostojen ja laitosten saneerausvelan hallinta.

Lämmöntuotannon kustannustehokkuuden ja huoltovarmuuden parantaminen.

Nykytila ja kehittämistarpeet

Keskeisenä kehittämistarpeena on vesi-, viemäri- ja kaukolämpöverkostojen pitkäjänteisen saneerausohjelman ylläpitäminen. Verkostojen ikääntyminen, korjaustarpeet ja kaukolämpöverkon lämpöhäviöt edellyttävät investointien priorisointia omaisuuden kunnon, häiriöriskin ja taloudellisen vaikuttavuuden perusteella. Tavoitteena on siirtyä mahdollisimman pitkälle ennakoivaan kunnossapitoon ja vähentää äkillisten vikojen aiheuttamia kustannuksia.

Talouden seurannassa on edelleen kehitettävä vesi-, jätevesi- ja kaukolämpöliiketoimintojen erillistä kustannus- ja kannattavuusseurantaa. Hinnoittelun ja perusmaksujen tulee pitkällä aikavälillä kattaa toiminnan, rahoituksen ja verkostojen saneeraamisen kustannukset. Lämmöntuotannossa kehittämisen painopisteitä ovat tuotantomuotojen ja polttoaineiden kustannustehokas käyttö, verkostohäviöiden pienentäminen sekä riittävän vara- ja huipputuotantokapasiteetin turvaaminen.

Pienen organisaation vuoksi henkilöstön osaamisen ylläpitäminen, avaintehtävien varahenkilöjärjestelyt ja työtehtävien dokumentointi ovat keskeisiä kehittämiskohteita. Samalla on huolehdittava häiriötilanteisiin varautumisesta, varavoimasta, kyberturvallisuudesta, automaatiojärjestelmien toimintavarmuudesta sekä ajantasaisista valmius- ja varautumissuunnitelmista.

Yhtiön tulevien vuosien tärkeimmät kehittämiskohteet ovat siten Pulkkilan lämpölaitosinvestoinnin hallittu loppuunsaattaminen, riittävän tulorahoituksen varmistaminen, verkostojen saneerausvelan hallinta, toimintavarmuuden säilyttäminen sekä pienen organisaation osaamisen ja jatkuvuuden turvaaminen.

Tilikauden toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutumisaste osavuosikatsauksen aikana

Tavoite: Vedenjakelun, jätevesihuollon ja kaukolämmön toimintavarmuuden ylläpito.

Toteutuminen: Yhtiön perustehtävät on hoidettu suunnitellusti ja palvelujen jatkuvuus on turvattu. Tarkastelujaksolla ei ole ollut merkittäviä vedenlaatuun, -jakeluun tai lämmöntoimitukseen vaikuttaneita häiriöitä.

Tavoite: Tilikauden merkittävin ns. ylimääräinen toiminnallinen tavoite oli ottaa Pulkkilan lämmöntuotanto yhtiön omaan operointiin strategian mukaisesti, lämmöntuotantokustannusten kasvun hillitsemiseksi.

Toteutuminen: lämmöntuotanto on otettu suunnitellusti yhtiön henkilökunnan operointiin.

Tavoite: Pulkkilan lämpölaitosinvestoinnin edistäminen.

Toteutuminen: Osittain toteutunut. Tähän mennessä tehtyjä investointeja on rahoitettu kassavaroilla ja ns. bullet-lainalla, joka jouduttiin ottamaan kunnan takauspäätöksestä tehdyn valituksen vuoksi.

Tavoite: Liiketoiminnan kannattavuuden ja maksuvalmiuden turvaaminen.

Toteutuminen: Operatiivinen kannattavuus on parantunut edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna, mutta valitus kunnan takauspäätöksestä aiheuttaa merkittävän loven yhtiön kassavaroihin ja lämpöliiketoiminnan kannattavuuteen.

Tavoite: Verkostojen ja laitosten suunnitelmallinen kunnossapito.

Toteutuminen: Vesi-, viemäri- ja kaukolämpöverkostojen kunnossapitoa ja välttämättömiä korjauksia on toteutettu käyttötarpeen ja havaittujen riskien perusteella. Kiireelliset viat ja häiriöt on hoidettu osana normaalia toimintaa.

Toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristön merkittävin muutos syntyi, kun yhtiö osti Nevel Oy:ltä Pulkkilan lämpölaitoksen ja laitos siirtyi yhtiön henkilökunnan operointiin.

Siikalatvan väestömäärän ja kiinteistökannan pitkän aikavälin kehitys vaikuttaa vesi-, jätevesi- ja kaukolämpöpalvelujen kysyntään. Asiakasmäärän tai kulutuksen vähentyessä verkostojen ylläpidon kiinteät kustannukset eivät alene vastaavassa suhteessa. Tämä lisää tarvetta kustannusvastaavan hinnoittelun, riittävien perusmaksujen ja suunnitelmallisen verkostosaneerauksen ylläpitämiseen. Kaukolämmössä yksittäisten suurten asiakkaiden kulutuksen muutokset voivat vaikuttaa olennaisesti yhtiön talouteen.

Toimintaympäristön muutoksista huolimatta veden, jäteveden ja kaukolämmön palvelutarve säilyy vakaana, koska kyse on yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömistä peruspalveluista. Yhtiön toiminnan keskeisiä lähtökohtia ovat jatkossakin toimintavarmuus, kustannustehokkuus, riittävä tulorahoitus ja investointien pitkäjänteinen suunnittelu.

Liiketoiminta ja toiminnan kannattavuus sekä asiakkaat ja henkilöstö

Liiketoiminnan operatiivinen kannattavuus on parantunut selvästi edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Raportoitu tulos ennen veroja oli -22 198,95 euroa tappiollinen, mutta tulokseen sisältyy 175 970,59 euroa keskeneräiseen lämpölaitosinvestointiin liittyviä menoja. Investointimenot oikaistuna tulos ennen veroja oli noin 153 772 euroa voitollinen. Yhtiön kassavaroihin kunnan takauksesta tehty valitus aiheuttaa merkittävän loven.

Asiakkaissa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Uusia liittyjiä ei juurikaan ole ollut vesi- eikä kaukolämpöpuolella viime vuosina.

Lyhyen ja pitkän tähtäimen suunnitelmat

Lyhyellä tähtäimellä, vuosina 2026–2027, yhtiön keskeisenä tavoitteena on Pulkkilan lämpölaitosinvestoinnin rahoituksen varmistaminen sekä hankkeen toteuttaminen tarkennetun aikataulun ja kustannusarvion mukaisesti.

Muita lyhyen tähtäimen painopisteitä ovat vedenjakelun, jätevesihuollon ja kaukolämmön toimintavarmuuden ylläpitäminen, välttämättömien korjausten toteuttaminen sekä varautumis- ja valmiussuunnitelmien päivittäminen. Lisäksi kehitetään toimialakohtaista kustannus- ja kannattavuusseurantaa sekä arvioidaan hinnoittelun ja perusmaksujen riittävyttä.

Pitkällä tähtäimellä, noin 3–10 vuoden aikana, tavoitteena on toteuttaa vesi-, viemäri- ja kaukolämpöverkostojen saneerauksia suunnitelmallisesti niiden kunnon ja riskien perusteella. Verkostojen saneerausvelkaa hallitaan pitkäjänteisellä investointiohjelmalla, jossa hankkeet asetetaan tärkeysjärjestykseen toimintavarmuuden, taloudellisuuden ja asiakasvaikutusten perusteella.

Kaukolämpötoiminnassa tavoitteena on parantaa oman lämmöntuotannon kustannustehokkuutta, pienentää verkostohäviöitä ja säilyttää riittävä vara- ja huipputuotantokapasiteetti. Vesihuollossa kehitetään verkostojen kunnonhallintaa, vuotojen havaitsemista, mittausta ja ennakoivaa kunnossapitoa.

Pitkän aikavälin taloudellisena tavoitteena on varmistaa, että toiminnan tulorahoitus riittää käyttökustannuksiin, lainojen hoitoon sekä verkostojen ja laitosten välttämättömiin investointeihin. Lisäksi kehitetään automaatiota, etävalvontaa, kyberturvallisuutta ja raportointia sekä huolehditaan henkilöstön osaamisesta ja avaintehtävien jatkuvuudesta.

Toimintaan liittyvät suunnitelmat/muutokset, jotka tulisivat todennäköisesti edellyttämään ennakkokäsityspyyntöä kunnanjohtajalta/kunnanhallitukselta

Tällä hetkellä ei ole Pulkkilan laitosinvestoinnin lisäksi uusia tiedossa olevia muutoksia/suunnitelmia, jotka vaativat ennakkokäsityspyyntöä.

Investoinnit ja investointisuunnitelmat (> 60 000 €, kansallisen kynnysarvon ylittävä hankinta)

Pulkkilan lämpölaitosinvestointi. Raportoitu aiemmin kuntakonsernille.

Lyhyen tähtäimen maksuvalmiustilanne (alle vuosi, quick ratio): Quick ratio = (Lyhytaikaiset saamiset + rahat ja pankkisaamiset + rahoitusarvopaperit) / (lyhytaikainen vieras pääoma - lyhytaikaiset saadut ennakkomaksut)

1,16

Kassavirtalaskelma (Nettokassavirta; tulot – menot, rahavarat kauden lopussa)

+52 273,91 €

Rahoitustilanne ja -tarpeet

Yhtiön rahoitus- ja maksuvalmiustilanne oli 30.6.2026 kohtuullisen hyvä. Rahavarat olivat 493 250,78 euroa ja quick ratio 1,16. Katsauskauden nettokassavirta oli 52 273,91 euroa positiivinen. Kassatilannetta vahvisti katsauskaudella nostettu 250 000 euron pitkäaikainen ns. bullet-laina, joten rahavarojen kasvu ei ole muodostunut yksinomaan liiketoiminnan kassavirrasta.

Yhtiöllä oli 30.6.2026 korollisia lainoja yhteensä noin 1,95 miljoonaa euroa. Seuraavan 12 kuukauden aikana erääntyvien lainanlyhennysten määrä on noin 312 853 euroa. Operatiivisen

toiminnan tuottaman kassavirran on riitettävä normaalien käyttökustannusten lisäksi korkoihin, lainanlyhennyksiin ja välttämättömiin kunnossapitoinvestointeihin.

Merkittävin tuleva rahoitustarve liittyy Pulkkilan lämpölaitosinvestointiin, jonka rahoitustarve on noin 1,5...1,8 miljoonaa euroa. Investointilainan nostaminen on viivästynyt kunnan takauspäätöksestä tehdyn valituksen vuoksi. Yhtiön nykyinen tase ei siten vielä sisällä lämpölaitosinvestointia varten suunniteltua lainaa.

Mikäli Pulkkilan nykyinen kpa-laitoksella ei pystytä turvaamaan lämmöntuotantoa, yhtiö joutuu käyttämään hakkeen/turpeen sijaan öljyä, joka johtaa siihen, että yhtiö tarvitsee väliaikaista rahoitusta, maksuaikataulujen uudelleenjärjestelyä tai pääomitusta. Kassavirtaa, investointimenoja ja lainan nostamisen edellytyksiä seurataan tämän vuoksi tehostetusti.

Nykyisen toiminnan rahoittamiseen ei raportointihetkellä arvioida liittyvän välitöntä lisärahoitustarvetta. Mutta isojen, yllättävienkin riskien toteutuessa riski voi eskaloitua nopeasti. Mahdollinen lisärahoituksen tarve riippuu Pulkkilan lämpölaitoshankkeen aikataulusta, lopullisista kustannuksista ja investointilainan nostamisajankohdasta. Viivästyminen voi johtaa esimerkiksi laitostoimittajan tarpeeseen tarkistaa hintaa ja korkotasoon lainannostohetkellä.

Riskit ja riskienhallinta

Havaitut riskit ja niiden seuraukset puolen vuoden ajalta:

- Valitus kunnan myöntämästä takauksesta Pulkkilan lämpölaitosinvestointiin. Lämpölaitoksen kilpailutus pidettiin kevään 2026 aikana. Laitoksen rakentaminen oli tarkoitus aloittaa kesällä 2026. Kunnan takauspäätöksestä tehtiin valitus, jonka vuoksi hankkeen eteneminen odottaa hallinto-oikeuden päätöstä. Uusi laitos olisi korvannut nykyisen, vuonna 1996 käyttöönotetun kpa-laitoksen.
- **Seuraukset:**
- Ylimääräiset kustannukset: nykyinen laitos edellyttää merkittäviä korjauksia. Kustannusarvio kpa-laitoksen korjaamiseksi sille tasolle, että sen avulla voidaan tuottaa lämpöä Pulkkilan asiakkaille tulevan talven yli, on 100 000...150 000 €. Laitoksen korjaamisen lisäksi yhtiön tappioksi tulee myös investoinnin viivästymisen vuoksi kohonneet polttoainekustannukset (haketta/turvetta joudutaan korvaamaan pelletillä ja öljyllä). Tästä aiheutuvat kustannukset ovat minimissään 80 000 euroa. Nykyinen kpa-laitos on ylittänyt käyttöikänsä ja isosta korjauksesta huolimatta ei ole varmuutta, että se kestää tulevan lämmityskauden. Pahimmassa tapauksessa talven aikana joudutaan korvaamaan hake/turve kokonaan öljyllä, jolloin kustannukset nousevat satoihin tuhansiin euroihin. Pulkkilan lämmöntuotanto ei kuitenkaan ole vaarantumassa, koska pelletti- ja öljykattilat riittävät varmistamaan asiakkaille riittävän lämmönsaannin. Yhtiölle aiheutuva taloudellinen vahinko nousee joka tapauksessa satoihin tuhansiin euroihin.

Liitteet:

- Vahvistamaton osavuositilinpäätös; tase ja tuloslaskelma
- Pitkän tähtäimen talousskenaariot / SWOT mikäli on tulossa ennakkokäsitystä edellyttävä investointi